

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 51. De communicatione processuum inter Episcopum &
Inquisitorem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

Episcopus sine Inquisitore possit procedere ad sententiam. Quibus verbis non distinguit de sententia condemnatoria vel absolutoria. at que hoc ipsum nominatim affirmat Repertorium Inquisit. verbo, Episcopos. §. quando Episcopus, pag. 302. ex impressione Venet. ann. M. D. LXXV. quo loco ita interpretatur textum in dicto. c. per hoc. adde notata in c. v. de sent. & re iudicata.

Iam illud ulterius addo, non modo cum in condemnando vel absolviendo Episc. & inquisitores discordant, causam esse ad supremam inquisitionis tribunal remittendam; verum etiam quotiens in alijs non ita arduis, & grauibus reperiuntur dissentientes, vt admonet Ioannes Roias tract. de here. par. I. nu. 437. de qua facti specie extat in Hispania pulchra doctrina in instructione Madrilitana anno MDLXI. c. 66. in hac verba a nobis latine reddita: In omnibus casibus, in quibus contigerit suffragiorum discordantia inter inquisitores, & Ordinarium, vel aliquem ipsorum, in definitione causa, vel in quocumq; alio actu, vel sententia interlocutoria, debet causa ad Senatum supremum inquisitionis remitti. quod si Episcopus & inquisitores concordauerint, quis periti seu consultores dissentiant, etsi numero sint plures, sententia Episcopi, & inquisitorum executioni mandetur, verumtamen in causis grauissimis non debent vota inquisitorum, ordinarij, & consultorum executioni mandari, etiam si fuerint conformia, inconsulto Senatu, sicut solium est, & iussum fieri. haetenus ibi. Est equidem haec turrisima methodus, & ob id mihi vbiq; videtur obseruanda.

Hoc postremo adiungam, euitendum omnino esse, vt inter se conueniant Episc. & Inquisitores: quod facile eueniet si diligenter iuri dent opera; vt intelligat quid cuiq; casui, et negotio secundum regulas iuris in hac causa conueniat; nam ex iudicij discordia ingentia solent oriri incommoda, vt tradit Simancas de catho. instit. tit. 34. num. 19. sed hoc casu praecipue incommodum vergit in praedictum reorum, qui non detinerentur tanto tempore in carceribus, si iudices consensissent. Ego ita puto, grauisime peccant qui vel ob negligentiam studendi, vel ob alias causas praebent occasionem ne in ferendis sententijs inter se conueniant; quare nisi velint ex opere bono detrimentum reportare, discordiam fugiant, quam euitabunt, si diligentissime studuerint. causa fidei grauis est & iudices postulat diligentissimos.

Q V A E S T I O L I.

De communicatione processuum inter Episcopum, & Inquisitorem.

Vinquagesima prima quaestio est: Vtrum Inquisitor, & Episcopus teneatur sibi mutuo communicare processus, quando procedunt diuisim, & non coniunctim?

Respondemus quod sic; iuxta c. Per hoc. §. verum. de here. lib. 6. vbi dicitur sic: Verum vt dictum inquisitionis negotium efficacius, melius, vtiliusque procedat: concedimus, quod per Episcopos ipsos, & per inquisitores, de facto eodem inquiri va-

leat communiter vel diuisim: & si diuisim processerint, teneantur sibi inuicem communicare processus, vt per hoc possit melius veritas inueniri.

COMMENT. C.

Vnica est assertio, Communicationem processuum fieri debere cum diuisim processerint Episcopus, & inquisitores.

Ratio huius assertionis in promptu est: nam quando procedunt coniunctim, apertum est iam esse communicationem processuum factam; propterea tunc fieri debet, quando diuisim proceditur.

Communicatio processuum quando & cur fieri debeat

Ideo autem communicatio facienda est, quia res grauis est et ardua, ideoque paria iudicia requirere oportet, vt absque errore sententia proferatur. Zanchinus tract. de heret. c. 15. nu. 1. copiose Campegius apud eundem Zanchinum c. 8. vbi docet quando haec processuum communicatio fieri debeat: quamuis id apertius cautum sit per extrauagantem incipien. Ex eo. de heret. relata ab Eymérico supra par. 2.

Cetera huc spectantia tradit Repertorium Inquisit. verbo, communicare. §. sed quomodo. Aegidius Bosius tit. de heret. nu. 12. Carrerius tract. de heret. nu. 128. vers. inferenda tamen sententia. Simancas de catho. instit. tit. 60. nu. 2. idem in enchiridio tit. 64. nu. 1. & Conradus Brunus lib. 4. de heret. c. 10.

Q V A E S T I O L I I.

Quando diuisim procedere dicantur Episcopus, & Inquisitor.

Vinquagesima secunda quaestio est: quomodo intelligitur, quod Episc. & Inquisitor procedunt diuisim, & non coniunctim?

Respondemus, quod intelligantur diuisim procedere, non quando inquisitor tantum, vel quando Episcopus tantum procedit, sed cum Episcopus per se procedit ex vna parte, & inquisitor per se ex altera; ita quod fiunt duo processus de eodem facto, vnus per Episcopum, & alius per inquisitorem. Ita habetur in extrauag. domini Benedicti XI. Ex eo. vbi sic dicitur: Nos autem de Fratrum nostrorum consilio, intelligendo diceccanos, & Inquisitores tunc demum diuisim procedere, cum ij & illi separatim, non quando Episcopi tantum vel Inquisitores tantum procedunt.

Supra pag. 125.

COMMENT. CI.

In cap. per hoc de heret. lib. 6. statutum erat, vt super eodem facto Episcopus, & Inquisitor possent procedere communiter vel diuisim, vel proferre sententiam: id statutum quomodo sit intelligendum declaratum fuit per extrauag. domini Benedicti incip. Ex eo. tit. de heret. qua videtur Eymericus in hac quaestione.

Quamquam vero super eodem facto aduersus vnum eundem reum, & per Episcopum, & per Inquisitorem diuersi processus fieri possint, commodius tamen videtur, vt in illis ciuitatibus, & prouincijs, in quibus Apostolici Inquisitores sunt constituti.